

ГЛАВНА

БЪЛГАРИЯ

СВАТ

МНЕНИЯ

БИЗНЕС И ФИНАНСИ

СПОРТ

ЖИВОТ

АРХИВ

Скулпторът Венцислав Занков:

Не можеш да се учиш да четеш с Достоевски

Наивният поглед дава свобода и енергия

БОРИС ВОЙНАРОВИЧ

Мнения: други материали

- Надежда и в кризата
- Идва ли краят на политическата парализа в Европа и САЩ
- **Не можеш да се учиш да четеш с Достоевски**
- По делата ще ги познаете

Анкета

трябва ли да слагаме коланите на задните седалки в автомобила?

- да, задължително
- спасяват само когато се кара до 80 км./ч
- не
- кат само си търси начин да глобява

Гласуване

Виж резултатите

ЕЛЕНА КРЪСТЕВА

Г-н Занков, в Деня на труда 1 май раздавате за трети път учредения от вас

28.04.2012

Железен орден за съвременно изкуство. Как се вписва мигът за българското трудолюбие в сферата на културата?

- Въпросът не опира до това дали има трудолюбие, или не. Във всички сфери хората работят. Въпросът е каква е ефективността и какво произтича от тази работа. Както във всичко, и в изкуството голямата драма е, че трябва да се вложат огромни усилия и енергия, за да се реализира нещо минимално. Заради това мнозина предпочитат да правят по-лесни, по-бързи неща. Миналата година кандидатствах за субсидия по програма „Култура“ на Столичната община. Те ти дават по-малко пари от исканото и казват: „Решихме да дадем по-малко, но на повече хора.“ Това е логиката - гледаме да правим някакви неща с по-малко ресурс, защото така или иначе отнема много енергия.

- Накратко, нисък е коефициентът на полезно действие...

- Така мисля. Затова у нас не можеш да видиш изригвания в изкуството. Сега е модерно кампанийното, фестивалното. Отпускат се средства за стрийт артфестивали и подобни. Това са временни форми, които минават за една седмица, отчита се някаква дейност и че са се събрали еди-колко си човека, а след това не остава нищо. Докато отговорността сам да направиш нещо и то да остане е много по-голяма. Едно е да направиш пластика в центъра на града, която ще стои петдесет години или повече, друго е да събереш младежи на фестивал за една седмица. Дори този фестивал да е провал, бързо ще се забрави. Докато другото остава.

- Какъв е българският културен пейзаж в момента?

Продължително е вазово отношение на Виена. Свобода в изкуството се дава...

- провинциален, с големи влияния от Виена. Особено в тази част от съвременното изкуство, която е свързана с концептуализиране, дискурсивност, социално влияние. Знаково. Това е модата сред младите.

- Връчвате ордена „Венцислав Занков“ за трета година. Как се приема това отличие?

- Първата година интересът беше голям, на втората – също. Сега обаче не съм много сигурен дали се върви нагоре. Имам чувството, че хората си мислят, че с тази идея правя пиар на себе си. А може и да си въобразявам.

- В последните двайсет години към името ви непрекъснато лепят етикета „скандален“. Какво ви коства това да не сте анонимен?

- Моята лична драма е, че колкото и да съм неанонимен, това не ми помага да живея от изкуство.

- Това проблем на географията ли е – че живеете в България, а тук пазарът е малък...

- Сигурно има значение, че пазарът е малък. Друг е въпросът има ли пазар изобщо. Но според мен условията навсякъде са сурови. Миналата година бях в Берлин - там пък са много маймуни на клона. Всеки иска да се изяви, има по 40 събития на ден, как да се открийш? У нас можеш да се открийш по-лесно, но сякаш няма защо. Да си професионален артист, значи да се издържаш от това. А за да живея, аз се занимавам и с други неща. Например преподавам. Излиза, че професията ми е хоби, любителска дейност...

- В такъв случай как мотивирате студентите си в НБУ да се занимават с изкуство?

- Не можеш да ги мотивираш. В тая глобална среда, в която има всичко, те, за да се съхранят като личности, са много консервативни. Странно е, че са абсолютно негативно настроени към т.нар. съвременно изкуство. За тях пърформансите са абсолютно фалшиво нещо. Изкуството трябва да засяга душата – това са техни думи. Като тръгнеш да им обясняваш за социални параметри в изкуството, как влияеш на средата, студентите стоят и гледат странно.

- Има ли потребност от изкуство?

- Потребността се възпитава. Ако не знаеш, че нещо съществува, не може да го поискаш. Визуалната култура е вид знание, което се трупа. С повече разбиране започваш да откриваш повече неща. Не можеш да се учиш да четеш с Достоевски. За да стигнеш до него, трябва не само да можеш да четеш, а да имаш определено мислене. Да разбереш той как е вписан, от какво е част.

От изкуството винаги има нужда, въпросът е, че не всеки има нужда. Основната идея е как да се вмениява консуматорство, а не критичност и селективност. Който се изплъзне от консуматизма, от масата, би трябвало да е жалон, да прокарва тенденция.

- На 1 май вие ставате на петдесет години. С какво сте по-различен сега, отколкото в началото на демокрацията?

- Изобщо не съм щастлив от факта, че ставам на половин век. Навремето имаше по-голям ентузиазъм за нещата. Самият аз имах по-наивен поглед за действителността, вярвах, че може нещо да променя. Наивният поглед дава свобода и енергия. Сега, като гледаш какви са структурите, по-трудно е да имаш ентузиазъм. Може пък и да е от годините...

- Излиза, че промяната, която искахме през 90-те, е невъзможна?

- Оказа се, че не е. Това касае целия преход, който така и не се случи. Тогава изобщо не сме си давали сметка, че става дума за капитализъм и че нещата са такива, каквито ги учехме в учебниците. Мислехме, че това, което ни се преподава за капитализма, е идеологическо, че реално нещата стоят другояче, че са цветя и рози, а тук ни го представят иначе. Оказа се, че истината е доста сурова. И ако се мъча сега да формулирам някаква кауза – тя пак е свързана със справедливост и равенство. Аз съм за справедливо неравенство. А в момента ние живеем в несправедливо неравенство. Не съм социалист, който иска равенство за всички, но можещите, знаещите трябва да имат повече. Не мога и не искам да се сравнявам с лумпени, искам справедливо неравенство. Не бива в изкуството да просперираш на базата на други качества, а не на талант.

В изкуството, за разлика от футбола, има добри художници, които не са успешни, и обратното - слаби, но успешни художници. Докато във футбола не може да си успешен, ако не си добър футболист.

- Прекарвате доста време във „Фейсбук“, какъв е профилът на БГ артиста в социалната мрежа?

- Във „Фейсбук“ всеки втори е артист, всеки показва картини. Дали ще рисува с пръсти, или с цветя – пише се художник. Потиска ме, че съм в тоя кюп - моите неща влизат в общия план на рисуващите с пръсти, рисуващите пейзажи, рисуващите несръчно голи жени. Най-интересното е, че има хора, които лайкват някакви безумни картинки. Това още повече те стресира. Побъркваш се, питаш се „Какво правя аз тогава?“

Всичко в социалната мрежа минава през лайкване – харесва ми, не ми харесва и толкова. И никъде не се коментират нещата – защо това е изкуство, какви са идеите. Едно време имаше общности – имаше кафенета, където се събират писатели, художници. Водеха се словесни битки, карахме се за концепции, изкуство, имаше обидени. А днес всичко опира до лайкване.

- Вие не натискате ли бутоната like (харесвам)?

- Рядко лайквам. Иначе всеки ден поне по два часа прекарвам във „Фейсбук“ - ползвам го като публично пространство, където можеш да си показваш нещата. Интересно ми е,

защото се ориентираш по-лесно в общественото съзнание, отколкото ако ходиш по улиците. Вярно, че и там хората играят роли, но дори с избора на роля ти показват нещо. Иначе не общувам виртуално, скайпът, чатове са ми чужди.

ВИЗИТКА

Роден е на 1 май 1962 г. в София.

1988 завършва Националната художествена академия, София, специалност „Скулптура“.

В периода 1997-2008 е хоноруван, а от 2009 редовен преподавател в департамент „Изящни изкуства“ към НБУ. През 2010 е преподавал скулптура и в НХА.

Сред последните му самостоятелни изяви са: „Последният будоар“ - скулптура, кръв, видео, галерия „Райко Алексиев“ СБХ, София (2011); „Нова призрачна живопис/всички вече сме призрци“, галерия „Ракурси“, София (2011), „Post-романтизъм. Reloaded“ - Български културен институт - Берлин (2011); „Възможно-Невъзможно. Идейни проекти за естетизация на градската среда“.

МОНИТОР

Авторски права (с) 1999 - 2012 на "Монитор" ЕООД.
RSS | РЕКЛАМА | КОНТАКТИ | ЗА НАС

Дизайн и изпълнение
Смарт Медия